

AIDS
RAVNODUŠNOST

H. Wiesendanger, Unbelehrbar, Themen und Trends. *Psychologie Heute*, 4, 1987, str. 8.

Namen velikih prosvetljalnih in informacijskih kampanj o aidsu je nedvomno, da bi ljudje spremenili svoje spolne navade in se na tak ali drugačen način zavarovali pred to usodno boleznijo, ki se naglo širi. V Zvezni republiki Nemčiji so gospodinjstvom razdelili 27 milijonov zgibank z informacijami o aidsu in navsveti v zvezi z aidsom; v vsakem večjem mestu so organizirali telefonsko službo, svetovalnice in skupine za samopomoč; oglašajo "varnejši seks" z uporabo kondomov. In vendar - je to učinkovito? Se navade spreminjajo? Kaže, da ne, kajti v ZDA so oblasti podobno reagirale na to bolezen in vendar se zdi, da je previalstvo dokaj ravnodušno, razen nekaj posebnih manjšinskih skupin. To se da sklepati iz poročila dveh psihologov, ki primerjata izide dveh anket iz let 1984 in 1986 (L. Simkins in A. Kusher v *Psychological Reports* 59/1986). Anketirala sta preko 200 študentov univerze Missouri v Kansas Cityju, isc. polovico moških in polovico žensk, starih od 17 do 49 let, s povprečno starostjo 22 let. Enajst odstotkov jih je navedlo, da so homoseksualci, trije odstotki pa, da so biseksualci. Anketirani so morali med drugim odgovoriti, koliko skrbi jim povzročajo različni možni dogodki v zvezi z aidsom. Vsako tako neprijetno možnost so morali oceniti na lestvici, ki je segala od 1 ("me ne skrbi") do 7 ("me izredno skrbi"). Večine ne skrbi, "da bi jih okužil sedanj partner"; povprečna ocena zaskrbljenosti je 1,4. Precej bolj pa se bojijo, da bi se okužili pri kakem prihodnjem partnerju; ocena je 2,8, kar pa je še vedno manj od srednje ocene na tej lestvici, ki je 4. To bi pomenilo, da jih v povprečju tudi to ne skrbi kaj dosti. Kar 71 % jih je odgovorilo, da jih to ne skrbi. Le vsak dvajseti je obkrožil oceno, višjo od 4. Ni razlike med odgovori leta 1984 in leta 1986.

Ženske vse to še manj skrbi kot moške. Oba spola se bolj bojita okužbe s herpesom kot z aidsom.

Samo homoseksualni ljudje se zde prestrašeni, saj je med njimi kar 70 odstotkov vseh "pozitivnih" in so daleč najbolj ogroženi. Njihova srednja ocena bojazni pred okužbo je 5, kar pomeni, da jih precej skrbi. Samo homoseksualni moški in lezbične ženske so tudi spremenili svoje spolno vedenje. Med njimi se jih je kar tri četrti odpovedalo spolnim odnosom. Drugi anketirani pa niso spremenili ne pogostosti kontaktov ne seksualnih praktik. Tri četrti jih ima še vedno redne spolne odnose, 70 odstotkov oralni in 16 odstotkov analni seks. Le nekoliko previdnejši so kot pred dvema letoma.

Ugotovitve te ankete se skladajo z ugotovitvami anket, ki sta jih izvedla "Washington Post" in "ABC News" leta 1985. Zajeli so 1500 Američanov nad 18 let.

80 odstotkov vprašanih se je strinjalo z ugotovitvijo, da gre za "družbeno nevaren pojav", vendar pa jih je skoraj prav toliko menilo, da zanje osebno niso potrebni nobeni zaščitni ukrepi. Podobno velja za Nemce: pri neki anketi (izvedel jo je zdravstveni magazin osrednjega nemškega radia ZDF v februarju 1987) je 90 odstotkov vprašanih odgovorilo, da zaradi aidsa niso prav nič spremenili svojega spolnega vedenja. Spremenil pa se je odnos do homoseksualnih. Anketiranim so dali izpolnjevati lestvico, ki naj bi merila "homofobijo" ali strah pred homoseksualci. Na petstopenjski lestvici so morali oceniti deset trditev kot so: "S homoseksualci najraje ne bi imel nič opraviti". "Bal bi se za svojega otroka, če bi ga poučeval homoseksualni učitelj" ali "Homoseksualnost je bolezen". Celo pri tako liberalni skupini kot so bodoči izobraženci, je bila srednja ocena odgovorov 3,5 (ocena 5 pomeni maksimalno odklanjanje) kar je več kot leta 1984. Ali to pomeni, da propagandne kampanje za zaščito proti aidsu nimajo drugega učinka, kot da še bolj diskriminirajo že tako ali tako diskriminirano manjšino, ki pa je edina dejansko spremenila svoje spolne navade?